

На основу члана 144. став 3. и члана 148. став 7. Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске”, број 40/13) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске”, бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12 и 121/12), министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију доноси

**ПРАВИЛНИК
О ВРШЕЊУ ТЕХНИЧКОГ ПРЕГЛЕДА ОБЈЕКТА И ОСМАТРАЊУ ТЛА И
ОБЈЕКТА У ТОКУ ЊИХОВЕ УПОТРЕБЕ**

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописује се садржај, начин и поступак вршења техничког прегледа и издавање употребне дозволе за објекте, као и начин осматрања и понашања тла и објеката у току грађења и употребе, техничко и сеизмичко осматрање објеката, вршење редовних и ванредних специјалистичких прегледа и услова за вршење прегледа објеката за које је то прописано Законом о уређењу простора и грађењу (у даљем тексту: Закон) и посебним законима.

Члан 2.

Технички преглед објекта обухвата контролу усклађености изведених радова са грађевинском дозволом и техничком документацијом на основу које је објекат изграђен, као и са техничким прописима и стандардима за поједине врсте радова, материјала, инсталација, опреме, уређаја и постројења.

Члан 3.

Технички преглед објекта или дијела објекта који представља техничку и функционалну цјелину која се може самостално користити, или радова на изградњи објекта који се изводе у етапама, односно фазама рада, врши се према одредбама Закона и овог правилника, осим ако за одређене врсте објеката нису донесени посебни прописи о њиховом техничком прегледу.

Члан 4.

Технички преглед објекта може обухватити, ако је то посебним прописима одређено за наведену врсту и намјену објекта, и вршење посебног пробног оптерећења објекта, накнадно испитивање квалитета материјала уграђеног у објекат или пробни рад уређаја, постројења и опреме који припадају објекту или су у њега уграђени.

Члан 5.

(1) Технички преглед објекта врши се након завршене изградње објекта или дијела објекта који представља техничку и функционалну цјелину, прије његовог коришћења односно стављања у погон, а на захтјев инвеститора.

(2) Инвеститор, односно власник објекта подноси захтјев за издавање употребне дозволе надлежном органу, након потврђивања надзорног органа да је објекат изграђен у складу са грађевинском дозволом.

(3) Ако инвеститор не поднесе захтјев за издавање употребне дозволе, у складу са ставом 2. овог члана, захтјев за технички преглед може поднијети извођач.

II ТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД

Члан 6.

(1) Захтјев за издавање употребне дозволе изграђеног објекта подноси се органу који је издао грађевинску дозволу.

(2) Захтјев из става 1. овог члана садржи:

- а) назив и врсту изграђеног објекта са назначењем мјеста његове изградње,
- б) број и датум грађевинске дозволе и назив органа који га је издао,
- в) назив инвеститора,
- г) назив носиоца израде техничке документације,
- д) назив свих извођача који су изградили објекат, односно изводили радове са бројевима лиценци и
- ђ) број и датум уговора о ангажовању надзорног органа.

(3) Уз захтјев за издавање употребне дозволе прилаже се:

- а) грађевинска дозвола са пројектом изведеног стања у два примјерка, уколико је израђен и овјерен у складу са Законом,
- б) потврда о извршеном геодетском снимању објекта,
- в) доказ о извршеном снимању подземних инсталација,
- г) сагласност на изведено стање, када је то предвиђено посебним прописима,
- д) изјаву извођача о изведеним радовима и условима за одржавање објеката у складу са Законом,
- ђ) извјештај надзорног органа и
- е) енергетски сертификат зграде.

1. Комисија за технички преглед

Члан 7.

(1) Технички преглед објекта обавља стручна комисија (у даљем тексту: Комисија).

(2) Комисију рјешењем формира:

а) орган који је издао грађевинску дозволу из реда физичких лица са листе утврђене у складу са Законом или

б) правно лице са листе правних лица утврђене у складу са Законом којем је орган повјерио послове техничког прегледа.

(3) Листе физичких и правних лица из става 2. овог члана орган надлежан за издавање употребне дозволе формира на основу јавног конкурса који спроводи сваке двије године.

(4) Правно лице из става 2. тачка б) овог члана формира Комисију у складу са овим правилником, а рјешење о формирању Комисије доставља органу који издаје употребну дозволу.

(5) Орган надлежан за издавање употребне дозволе затражиће од правног лица да измијени рјешење о формирању Комисије из става 4. овог члана, ако чланови комисије не испуњавају услове прописане Законом и овим правилником.

Члан 8.

(1) Комисија се формира у складу са Законом најкасније у року од три дана, рачунајући од дана пријема комплетног захтјева код органа који је издао грађевинску дозволу.

(2) Комисија технички преглед објекта врши у року од 15 дана од дана подношења комплетног захтјева за издавање употребне дозволе.

(3) Надлежни орган који је формирао Комисију, односно правно лице којем је повјерен технички преглед објекта, о именовану Комисије најкасније седам дана прије одржавања техничког прегледа обавјештава:

- а) инвеститора,
- б) извођача,
- в) надлежну урбанистичко-грађевинску инспекцију и
- г) предузећа и друга правна лица која су издавала одређене сагласности у поступку издавања грађевинске дозволе или која, по одредбама посебних прописа, могу да присуствују техничком прегледу.

Члан 9.

(1) Рјешењем о именовану Комисије одређују се предсједник Комисије и најмање два члана, а број чланова и стручни састав Комисије зависи од врсте и величине објекта који је предмет техничког прегледа.

(2) Радом Комисије руководи предсједник Комисије, који утврђује план и почетак рада Комисије и о томе обавјештава:

- а) чланове Комисије,
- б) инвеститора,
- в) извођача,
- г) надлежне инспекторе и
- д) друге учеснике у изградњи објекта који могу да присуствују техничком прегледу.

Члан 10.

(1) У Комисију се могу именовати лица одговарајуће струке и профила која посједују лиценцу за израду техничке документације, лиценцу за ревизију техничке документације или лиценцу за грађење те врсте објеката, издате на основу Закона.

(2) У Комисију се не могу именовати лица:

- а) која су учествовала у грађењу објекта,
- б) која су учествовала у вршењу стручног надзора,
- в) службена лица која су запослена код органа надлежног за издавање грађевинске дозволе и
- г) стручна лица која нису учествовала у изградњи објекта, а запослена су код извођача радова.

Члан 11.

Ако раду Комисије присуствују и надлежни инспектори, они могу у записник Комисије унијети своје мишљење и приједлоге у погледу техничке исправности објекта.

Члан 12.

- (1) Рјешењем о формирању Комисије одређују се:
 - а) вријеме почетка техничког прегледа,
 - б) начин рада Комисије, задатак и предмет рада Комисије и
 - в) обавезе инвеститора, односно извођача.
- (2) Инвеститор одређује своје представнике који ће учествовати у техничком прегледу и списак представника доставља Комисији.
- (3) Техничком прегледу присуствује представник извођача и лица која су вршила стручни надзор.
- (4) Технички преглед ће се извршити и без присуства извођача и лица која су вршила стручни надзор уколико су уредно обавијештени.
- (5) У зависности од потребе, а на захтјев Комисије, техничком прегледу присуствују и представници испоручиоца опреме и израђивача техничке документације ради давања одређених обавјештења и података.

2. Документација за технички преглед

Члан 13.

- (1) Инвеститор, односно извођач прије почетка техничког прегледа треба да изврши све припреме на објекту за обављање прегледа.
- (2) Осим припрема из става 1. овог члана, инвеститор, односно извођач Комисији ставља на располагање потребну документацију и податке о изградњи објеката, а обавезно:
 - а) грађевинску дозволу,
 - б) техничку документацију по којој су изведени радови са извјештајем о техничкој контроли те документације, односно извјештајем о нострификацији, ако је израђена у иностранству,
 - в) главни пројекат на основу којег је издата грађевинска дозвола и пројекат изведеног стања са уредно унесеним измјенама и допунама које су вршене у току изградње ако су вршене измјене, са одређеним сагласностима израђивача техничке документације (пројектанта),
 - г) доказ од надлежног органа за геодетске и имовинско-правне послове да је извршено снимање објекта и подземних инсталација,
 - д) потврду надлежног органа о усклађености положаја темеља са одобреном техничком документацијом,
 - ђ) књиге о извођењу објекта, из којих се може видјети ток и начин извођења радова у цјелини и појединим фазама (грађевински дневник, грађевинска књига ако је предвиђена, књига инспекције, документација о геодетским радовима извршеним у току грађења),
 - е) атесте и сертификате о квалитету испоручене и уграђене опреме и о испитивању квалитета материјала уграђеног у објекат издате у складу са прописима о грађевинским производима,

ж) извјештаје и анализе о функционалним пробама и испитивањима конструкције, уређаја, постројења и опреме у погледу носивости, техничке исправности, стабилности и безбједности објекта,

з) завршне извјештаје надзорних инжењера о изградњи објекта,

и) забиљешке о визуелном осматрању и контролном мјерењу, уколико је вршено,

ј) резултате пробних оптерећења и пробног рада конструкције, уређаја и постројења,

к) доказе да су испуњени услови утврђени грађевинском дозволом и посебним сагласностима органа и организацији (санитарни надзор, противпожарна заштита, инспекција рада, еколошка дозвола) и

л) уговор о грађењу и уговор о вршењу надзора над грађењем.

(3) Комисија може, уколико то услови захтијевају, од инвеститора, односно извођача радова тражити да се изврше одређена испитивања са циљем доказивања техничке исправности и примијењених мјера заштите од пожара, антикорозивне заштите, водонепропусности.

3. Рад Комисије на објекту

Члан 14.

Прегледом изграђености објекта у складу са техничком документацијом утврђује се:

а) положај и основне димензије објекта,

б) основни елементи конструкције објекта,

в) елементи техничке заштите на објекту,

г) завршна обрада и опрема објекта,

д) врста инсталација у објекту,

ђ) специфични уређаји и постројења која су уграђена у објекат и

е) уређење грађевинске парцеле на којој је изграђен објекат.

Члан 15.

Прегледом положаја и основних димензија објекта провјерава се:

а) усклађеност нивелационих карактеристика објекта, односно његових дијелова са одобреном техничком документацијом и

б) усклађеност основних димензија објекта, односно његових карактеристичних дијелова са техничком документацијом.

Члан 16.

Прегледом исправности основних елемената конструкције објекта провјерава се:

а) пројектована конструкција објекта и

б) положај, физичке и техничке карактеристике свих значајних елемената конструкције објекта (темељи, стубови, специфичне заштите грађевине, карактеристични слојеви подлога, носива конструкција и друго).

Члан 17.

Техничким прегледом, када је то прописано за поједине врсте објеката, провјеравају се елементи техничке заштите објекта, као што су:

- а) заштитне ограде,
- б) потпорни зидови,
- в) заштитне надстрешнице,
- г) мреже и други облици заштите усјека и насипа од ерозије,
- д) унутрашњи и спољни зидови, насипи и канали који се изводе у циљу противпожарне заштите, као и одговарајућа хидрантска постројења,
- ђ) дијелови објекта, односно радови којима се обезбјеђује одговарајућа хидроизолација, термичка и звучна заштита,
- е) уређаји за апсорпцију, односно пречишћавање издувних гасова, испарења и загађених вода и
- ж) други радови и елементи објекта који су од значаја за његово безбједно коришћење.

Члан 18.

Прегледом завршне обраде и опреме објекта провјерава се усклађеност изведених радова са одобреном техничком документацијом и уговором о грађењу у погледу:

- а) врсте, квалитета, начина уграђивања и начина обраде материјала који се примјењују у завршној обради појединих елемената објекта (подне облоге, столарија, хабајући слој коловоза и друго) и
- б) типа техничких карактеристика појединих елемената опреме објекта (у дијелу који се не контролише кроз технички преглед инсталација и постројења).

Члан 19.

У зависности од врсте функционалних и техничких карактеристика инсталација које су изведене у току грађења, техничким прегледом провјерава се:

- а) усклађеност изведених радова са основним техничким рјешењем садржаним у одобреној техничкој документацији,
- б) положај, врста, примијењени профили и термичка, звучна и антикорозивна заштита цијеви, спроводника и канала који су уграђени,
- в) поузданост прикључака и спојева (пробе на притисак, контрола уземљења и друго),
- г) техничке карактеристике и начин уграђивања појединих елемената опреме и мјерних инструмената,
- д) прикључци инсталација на одговарајуће инфраструктурне системе и
- ђ) да ли су јавне површине и објекти комуналне инфраструктуре који су коришћени или оштећени током грађења доведени у исправно стање и првобитну функцију.

Члан 20.

Прегледом радова извршених у оквиру уређења грађевинске парцеле на којој је изграђен објекат провјерава се:

- а) да ли су са парцеле уклоњени сви помоћни градилишни објекти и уређаји, односно раније изграђени објекти чије је рушење предвиђено локацијским условима и грађевинском дозволом,

- б) да ли је извршена предвиђена нивелација терена (насипи, каскаде и слично),
- в) да ли су извршени радови предвиђени за одвод атмосферских и подземних вода (риголе, дренажни канали и слично),
- г) да ли је у складу са локацијским условима и одобреном техничком документацијом извршено ограђивање грађевинске парцеле и
- д) да ли је извршено предвиђено уређење слободних површина на парцели (пјешачке и колске стазе, паркинг-простор, травњаци и слично).

Члан 21.

Прегледи исправности извршених радова на објекту из чл. 15, 16, 17, 18, 19. и 20. овог правилника врше се на основу документације из члана 13. овог правилника.

4. Записник и извјештај о резултату техничког прегледа

Члан 22.

За објекте и радове посебне сложености и специфичности техничких и технолошких карактеристика, односно објекте и радове за које су прописане посебне мјере заштите, технички преглед може се проширити и прилагодити тим посебностима објекта и радова.

Члан 23.

Када се врши технички преглед објекта за који су прописана претходна испитивања и провјера инсталација, уређаја, постројења, стабилности и безбједности објекта, уређаја и постројења за заштиту животне средине или друга испитивања, или ако је то предвиђено техничком документацијом, провјера се врши прије давања извјештаја Комисије.

Члан 24.

(1) О техничком прегледу Комисија води записник, који потписују сви чланови Комисије и у који се уноси мишљење сваког члана Комисије у погледу коришћења објекта и могућности издавања употребне дозволе.

(2) У записник се уносе следећи подаци:

- а) број и датум рјешења о формирању Комисије,
- б) имена чланова Комисије са бројевима личних овлашћења за израду техничке документације, односно грађење,
- в) назив инвеститора, израђивача техничке документације и извођача радова и имена њихових представника који су учествовали у раду Комисије, као и имена других лица која су учествовала у раду Комисије или присуствовала њеном раду,
- г) мјесто, вријеме и начин рада Комисије,
- д) предмет техничког прегледа,
- ђ) списак документације стављен на располагање Комисији и
- е) налази, мишљења, приједлози Комисије, као и издвојена мишљења појединих чланова Комисије, односно представника надлежних инспекција, који се односе на исправност изграђеног објекта.

(3) Комисија записник са детаљним извјештајем о резултатима техничког прегледа објекта и стањем изведених радова, сачињен у складу са Законом, доставља надлежном органу управе најкасније у року од осам дана од дана извршеног техничког прегледа.

Члан 25.

(1) Ако се, ради утврђивања подобности објекта за употребу, морају извршити претходна испитивања и провјера инсталација, уређаја, постројења, стабилности или безбједности објекта, уређаја и постројења за заштиту животне средине или друга испитивања и ако је то предвиђено техничком документацијом, Комисија на захтјев инвеститора може предложити надлежном органу да одобри пуштање објекта у пробни рад, под условом да утврди да су за то испуњени услови прописани Законом.

(2) Рјешењем о пуштању објекта у пробни рад утврђује се вријеме трајања пробног рада, које не може бити дуже од једне године, као и обавезе инвеститора да прати резултате пробног рада и да по истеку пробног рада достави податке о његовим резултатима.

(3) Пробни рад из става 2. овог члана може се продужити за годину дана у складу са Законом.

(4) Комисија у току пробног рада објекта провјерава испуњеност услова за издавање употребне дозволе и, по истеку рока пробног рада, доставља извјештај органу надлежном за издавање употребне дозволе.

Члан 26.

(1) Извјештај о резултату техничког прегледа садржи стручно мишљење Комисије којим се наводи да ли се изграђени објекат, односно изведени радови могу користити, односно ставити у употребу.

(2) Ако су на објекту утврђени недостаци и неправилности, Комисија даје мишљење да се употребна дозвола изда тек после отклањања тих недостатака и неправилности.

(3) Ако је утврђено да се недостаци и неправилности на објекту не могу отклонити или да постоји неотклоњива опасност по стабилност објекта, живот или здравље људи, животну средину, саобраћај или сусједне објекте, Комисија даје мишљење да се за објекат не може издати употребна дозвола.

(4) Ако се у току техничког прегледа утврди да постоји сумња у квалитет, Комисија може предложити испитивање квалитета материјала, инсталација и опреме.

III ИЗДАВАЊЕ УПОТРЕБНЕ ДОЗВОЛЕ

Члан 27.

(1) Уколико се на основу извјештаја о резултату техничког прегледа из члана 24. овог правилника утврди да нема недостатака или да су уочени недостаци отклоњени, надлежни орган у року од осам дана од дана пријема записника и извјештаја рјешењем издаје употребну дозволу.

(2) Рјешење из става 1. овог члана садржи:

а) назив, односно име и адресу инвеститора коме се издаје употребна дозвола са назнаком сједишта, односно адресе,

б) назив објекта са подацима о врсти и намјени (стамбени, индустријски, енергетски, саобраћајни и друго), габариту, спратности и ознаком локације на којој је изграђен, односно на којој се налази (катастарска парцела),

в) назив и адресу извођача радова који је изградио објекат и име одговорног извођача радова,

г) констатацију да је објекат изграђен у свему према издатој грађевинској дозволи и одобреној техничкој документацији,

д) констатацију да је извршено геодетско снимање објекта и подземних инсталација и

ђ) гарантни рок за објекат и поједине врсте радова утврђене посебним прописом.

(3) У образложењу рјешења из става 1. овог члана уносе се и подаци о садржини и врсти документације коју је инвеститор приложио уз захтјев за издавање употребне дозволе, као и подаци из записника о техничком прегледу објекта.

Члан 28.

(1) Ако су техничким прегледом утврђени одређени недостаци и неправилности, који по врсти и природи не утичу на њихово правилно и безбједно коришћење, надлежни орган доноси рјешење да се утврђени недостаци отклоне.

(2) Рјешењем из става 1. овог члана одређује се рок у коме су инвеститор и извођач радова дужни да отклоне те недостатке и неправилности, а по потреби и мјере обезбјеђења које се морају предузимати за вријеме извођења накнадних радова на отклањању утврђених недостатака и неправилности.

(3) Ако се сви утврђени недостаци отклоне, надлежни орган у року од осам дана од дана обављеног поновног техничког прегледа, у складу са Законом, издаје употребну дозволу.

Члан 29.

Надлежни орган ће одбити захтјев за издавање употребне дозволе ако:

а) утврди да је објекат изграђен без грађевинске дозволе,

б) су у току грађења учињене измјене и допуне на објекту за које није добијена измијењена и допуњена грађевинска дозвола, а које битно утичу на намјену, конструкцију, опрему, заштиту средине, стабилност, функционалност, димензије и спољни изглед објекта и

в) ако се у предвиђеном року не отклоне недостаци који битно утичу на намјену, конструкцију, опрему, заштиту средине, стабилност, функционалност, димензије и спољни изглед објекта.

Члан 30.

За објекте јавне и пословне намјене, те за вишеспратне стамбене објекте надлежни орган неће издати употребну дозволу ако није омогућено примјерено кретање, односно приступ објекту за лица са умањеним тјелесним способностима.

Члан 31.

(1) На захтјев инвеститора објекта, може се издати употребна дозвола и прије завршетка цијелог објекта, за дио који представља засебну техничку и функционалну цјелину објекта:

а) ако је то потребно ради наставка и довршења грађења објекта (коришћење моста за прилаз градилишту, трафостанице и далековода за снабдијевање енергијом и друго) и

б) ако се одређени дио објекта може почети користити прије довршења цијелог објекта.

(2) Након што су издате све посебне употребне дозволе за сложени објекат, издаје се једна употребна дозвола за цијели објекат.

Члан 32.

(1) Уколико технички преглед објекта надлежни орган управе повјерава правном лицу или кад овај орган сам формира Комисију за вршење техничког прегледа, трошкови вршења техничког прегледа израчунавају се у зависности од врсте објекта, његове сложености и намјене.

(2) Трошкове поступка техничког прегледа, као и техничког прегледа накнадно изведених радова плаћа инвеститор, односно власник објекта.

(3) Вриједност радова и остали услови одређују се уговором који закључује инвеститор са правним лицем којем су повјерени послови техничког прегледа, а у случају кад надлежни орган именује Комисију за вршење техничког прегледа, одређују се рјешењем из члана 9. овог правилника.

(4) Трошкови техничког прегледа накнадно изведених радова израчунавају се у висини путних трошкова и дневница чланова Комисије који врше поновни технички преглед, те трошкова техничке обраде резултата прегледа.

Члан 33.

(1) Изузетно, на приједлог инвеститора објекта чија се изградња финансира из јавних прихода Републике Српске, орган надлежан за издавање употребне дозволе послове техничког прегледа може повјерити и правном лицу са листе из члана 7. става 3. овог правилника, а које је инвеститор објекта, прије подношења захтјева за издавање употребне дозволе, изабрао као најповољнијег понуђача у поступку јавне набавке.

(2) У случају из става 1. овог члана инвеститор уз захтјев за издавање употребне дозволе доставља документацију о спроведеном поступку избора правног лица као најповољнијег понуђача.

(3) Ако инвеститор спроводи поступак јавне набавке из става 1. овог члана, у условима тендера наводи да право учешћа имају правна лица са листе из члана 7. став 3. овог правилника.

Члан 34.

(1) Инвеститор објекта чија се изградња не финансира из јавних прихода Републике Српске може прибавити понуде за избор правног лица коме ће бити повјерен технички преглед објекта и, уз захтјев за издавање употребне дозволе, доставити податке о томе.

(2) У случају из става 1. овог члана орган надлежан за издавање употребне дозволе поступа у складу са чланом 33. став 3. овог правилника.

IV ОСМАТРАЊЕ ТЛА И ОБЈЕКТА У ТОКУ ГРАЂЕЊА И УПОТРЕБЕ

Члан 35.

(1) Под осматрањем понашања тла и објекта подразумијева се вршење визуелних опажања и мјерења помоћу инструмената, а у циљу регистравања почетних стања и промјена у тлу и објектима које се дешавају у току грађења и коришћења објеката.

(2) Потреба, врста, обим и метод осматрања понашања тла и објеката у току грађења и коришћења дефинишу се у техничкој документацији за осматрање тла и објеката која је саставни дио техничке документације за изградњу и реконструкцију.

(3) Осматрање понашања тла и објекта у складу са Законом обавезно је за објекте спратности преко 15 етажа или чија је висина већа од 50 метара, објекте високих брана, нуклеарне објекте, тунеле, мостове и друге објекте за које је то предвиђено посебним прописима.

Члан 36.

(1) Осматрањем понашања тла обухвата се тло на коме се објекат налази и тло у садејству (интеракцији) са објектом.

(2) Осматрање понашања тла почиње прије или за вријеме припремних радова, а осматрање понашања објекта у току израде темеља.

(3) Упоредо са осматрањем понашања тла и објекта врши се и осматрање климатских, хидролошких, геолошких и других фактора у зони објекта, који су утврђени у техничкој документацији за осматрање понашања тла и објекта.

Члан 37.

(1) Радове осматрања понашања тла и објекта обезбјеђује извођач радова у току извођења радова и у гарантном року, у складу са техничком документацијом осматрања тла и објекта, а вршење тих радова повјерава лицу које је регистровано за извођење такве врсте радова, уз обезбијеђен стручни надзор у току извођења тих радова.

(2) У току коришћења објекта, по истеку гарантног рока, осматрање понашања тла и објекта обезбјеђује корисник објекта, у складу са техничком документацијом осматрања понашања тла и објекта.

(3) Корисник објекта може послове осматрања понашања тла и објекта предвиђене овим правилником повјерити стручној институцији (завод, лабораторија, институт, правно лице са лиценцом за пројектовање или ревизију техничке документације).

(4) О обављању послова из ст. 1. и 3. овог члана закључује се уговор.

Члан 38.

Резултати осматрања понашања тла и објекта служе за оцјену стања, за благовремено установљивање могућих промјена понашања тла и објекта и, заједно са другим факторима, за утврђивање узрока евентуалног непредвиђеног понашања у току грађења и коришћења.

Члан 39.

(1) Бетонске и армирано-бетонске конструкције одржавају се у стању пројектом предвиђене сигурности и функционалности.

(2) Ако дође до оштећења бетонске и армирано-бетонске конструкције, предузимају се потребне мјере заштите, укључујући мјере санације.

Члан 40.

(1) Пројектом конструкције одређује се учесталост контролних прегледа у периоду до:

- а) десет година за јавне и стамбене зграде,
- б) пет година за индустријске објекте и
- в) двије године за мостове и тунеле.

(2) Пројектом се предвиђају контролни прегледи који се састоје од:

- а) визуелног прегледа, који подразумева и снимање положаја и величине прлина и пукотина, као и оштећења битних за сигурност конструкције и
- б) контроле угиба главних носивих елемената конструкција под сталним оптерећењем.

(3) У условима средње и јаке агресивности средине, контролише се стање заштитног слоја арматуре конструкције.

Члан 41.

Ако резултати осматрања понашања тла и објекта достижу граничне вриједности дефинисане техничком документацијом, односно вриједности утврђене критеријумима установљеним у техничкој документацији понашања тла и објекта, извршилац осматрања о томе одмах обавјештава инвеститора, односно корисника објекта, у циљу хитног прибављања стручне оцјене понашања тла и објекта и обезбјеђења упутства за даља осматрања или дефинисање и предузимање мјера за обезбјеђење сигурности објекта.

Члан 42.

Ако резултати осматрања указују на могућност оштећења, рушења објекта или угрожавања стабилности и сигурности сусједних објеката, инвеститор, односно корисник објекта треба одмах да обезбиједи стручну оцјену резултата осматрања и, по потреби, обезбиједи израду техничке документације за радове на санацији објекта, тла, или и објекта и тла, и да о насталој ситуацији обавијести надлежну грађевинску инспекцију.

1. Техничка документација

Члан 43.

Инвеститор обезбјеђује за објекте из члана 35. став 3. овог правилника и друге објекте за које је то предвиђено посебним прописима израду техничке документације осматрања понашања тла и објекта као дијела техничке документације за изградњу и одржавање објеката.

Члан 44.

За осматрање објеката у складу са овим правилником израђује се идејна техничка документација осматрања понашања тла и објекта у току грађења и коришћења, као дио идејне техничке документације за изградњу и реконструкцију објекта.

Члан 45.

Идејна техничка документација осматрања понашања тла и објекта у току грађења и коришћења садржи предмет и концепцију осматрања, програм, методе и обим осматрања, као и предмјер и предрачун за радове осматрања понашања тла и објекта.

Члан 46.

Техничка документација осматрања понашања тла и објекта у току грађења и коришћења за објекте, као дио техничке документације за изградњу и реконструкцију објекта, подлијеже ревизији техничке документације.

Члан 47.

Техничка документација осматрања и понашања тла и објекта садржи:

- а) пројектни задатак,
- б) предмет и концепцију осматрања понашања тла и објекта,
- в) пројекат геодетских радова осматрања,
- г) мјерна мјеста, инструменте за мјерење и план и програм мјерења,
- д) серије осматрања и временски план осматрања у току грађења и коришћења објекта,
- ђ) начин обраде мјерења, приказивање резултата и формирања документације о осматрањима,
- е) критеријум за упоређивање резултата мјерења са дозвољеним вриједностима,
- ж) захтјев за одржавање мјерних мјеста и инструмената у периоду осматрања,
- з) начин праћења и интерпретације резултата осматрања понашања тла и објекта и
- и) техничке услове реализације пројекта и предмјер и предрачун радова.

2. Техничко и сеизмичко осматрање високих брана

Члан 48.

Високе бране подлијежу техничком и сеизмичком осматрању у складу са Законом, а осматрање се врши у складу са овим правилником.

Члан 49.

(1) Високом браном, у смислу овог правилника, сматра се:

- а) брана чија је грађевинска висина виша од 15 метара и
- б) брана чија је грађевинска висина нижа од 15 метара, а виша од 10 метара, ако је дужина те бране по круни већа од 500 метара, или ако је запремина акумулације воде створена том браном већа од 100.000 m^3 , или ако је максимални протицај воде која се испушта кроз ту брану већи од 2000 m^3 у секунди.

(2) Грађевинска висина бране рачуна се од најниже коте темеља до највише коте бране.

Члан 50.

Техничко осматрање врши се посматрањем, мјерењем и другим испитивањима елемената којима се може утврдити стање високе бране у цијелости и у њеним појединим дијеловима и стање у стијенској маси (глу) уз брану и у простору акумулације, и то у погледу стабилности, водопропустљивости и дејства хемијских и других чинилаца на корозију и механичку отпорност материјала.

Члан 51.

(1) Прије почетка грађења високе бране инвеститор је обавезан да:

- а) прибави пројект техничког осматрања и
- б) обезбиједи службу техничког осматрања у складу одредбама овог правилника и Закона.

(2) Пројекат техничког осматрања подлијеже техничкој контроли која је прописана за техничку документацију на основу које се захтијева употребна дозвола високе бране и њен је саставио дио.

Члан 52.

(1) Техничко осматрање високе бране од почетка њеног грађења до истека уговореног гарантног рока врши извођач, а техничко осматрање високе бране у току њеног коришћења након истека уговореног гарантног рока врши инвеститор, односно привредна организација којој је висока брана предата на коришћење (у даљем тексту: корисник).

(2) Уграђивање инструмената, сигналних уређаја у низводном рејону ради обезбјеђења становништва и имовине низводног рејона, као и других уређаја за техничко осматрање високе бране, врши се на начин предвиђен пројектом техничког осматрања.

(3) У току грађења извођач је дужан да:

- а) врши редовно осматрање, мјерење и друга испитивања, предвиђена пројектом техничког осматрања,
- б) врши мјерење у току првог пробног оптерећења и растерећења високе бране,
- в) послије првог пробног оптерећења и растерећења високе бране, одреди допуштене вриједности мјерних величина обухваћених пројектом техничког осматрања и
- г) среди све податке добивене испитивањима извршеним до почетка коришћења високе бране са обрадом и тумачењима и о томе сачини посебан елаборат као документ трајне вриједности.

(4) Извођач води посебан дневник о свим радњама из т. а) до г) става 3. овог члана.

Члан 53.

(1) Извођач формира досије високе бране.

(2) Досије високе бране садржи обавезно:

- а) пројект техничког осматрања високе бране, са свим измјенама и допунама насталим у току грађења те бране,
- б) карактеристике високе бране,
- в) опис уграђених мјерних инструмената и њиховог положаја,
- г) временски план техничког осматрања и

д) резултате техничког осматрања високе бране, тумачење тих резултата, као и извјештаје о посебним појавама у току грађења, те бране које су од важности за даље техничко осматрање.

Члан 54.

Приликом предаје високе бране, извођач предаје инвеститору досије и осталу документацију техничког осматрања.

Члан 55.

Корисник високе бране треба да:

- а) врши техничко осматрање те бране према пројекту техничког осматрања,
- б) одржава у исправном стању уређаје и инструменте за техничко осматрање и сигналне уређаје у низводном рејону,
- в) обрађује и тумачи податке добивене техничким осматрањем,
- г) обезбиједи извршење тумачења резултата добивених мјерењем и обрадом податка мјерења,
- д) без одгађања обавијести надлежни орган управе о свим деформацијама и помјерањима која би могла да буду знак поремећаја у конструкцији те бране, њеним темељима или падинама акумулације и
- ђ) у случају непосредне опасности предузме хитне мјере обезбјеђења предвиђене пројектом техничког осматрања, као и друге потребне мјере.

Члан 56.

Корисник високе бране води дневник високе бране, у који се уносе подаци о:

- а) радовима на одржавању и већим оправкама бране,
- б) мјерењима извршеним инструментима и уређајима,
- в) важнијим појавама утврђеним визуелним осматрањем,
- г) изузетно великој води, о земљотресу, као и о понашању инструмената у тим приликама и
- д) осталим појавама од значаја за техничко осматрање.

Члан 57

(1) Корисник високе бране може послове техничког осматрања предвиђене овим правилником повјерити стручној институцији (завод, лабораторија, институт, правно лице са лиценцом за пројектовање или ревизију техничке документације).

(2) О обављању послова из става 1. овог члана закључује се уговор.

Члан 58.

Корисник високе бране чува дневник високе бране, досије и осталу документацију која се односи на техничко осматрање те бране.

Члан 59.

Праћење индукване сеизмичности и сакупљање података о динамичном понашању тијела, темеља и тла брана грађевинске висине веће од 40 метара и на осматрање понашања високих брана које се налазе у зони VII, VIII и IX степена по

Меркалијевој скали (Mercalli-Cancani-Sieberg-ова скала – MCS) за вријеме дејстава јаких земљотреса врши се у складу са овим правилником.

Члан 60.

(1) Сеизмичко осматрање за праћење индуковане сеизмичности је систем за регистровање сеизмичке активности региона која се јавља као последица формирања водене акумулације.

(2) Сеизмичко осматрање за сакупљање података о динамичком понашању бране је систем за регистровање одговора тла, тијела и темеља бране за вријеме јаких земљотреса.

Члан 61.

Сеизмичко осматрање за праћење индуковане сеизмичности изводи се на свим бранама чија је грађевинска висина већа од 40 метара.

Члан 62.

(1) Сеизмометри за регистровање брзина или помјерања тла јесу краткoпериодичне станице за регистровање земљотреса са магнитудом од 1, а мањом од 4.

(2) Пријемник тачног времена обезбјеђује најбољи пријем сигнала или кодираног сигнала и треба да забиљежи тачан датум, сат, минут и секунд.

(3) Сигнал тачног времена је заједнички код више сеизмометара повезаних у мрежу.

(4) Регистратор обезбјеђује континуиран запис временских историја у трајању од најмање 24 часа, регистровање треба да буде такво да омогућава трајно коришћење записа временских историја и може регистровати податак о тачном времену почетка и краја записа.

(5) Уређај за репродукцију и анализу записа временских историја омогућава визуелну интерпретацију записа, прелиминарну обраду и процјену времена.

Члан 63.

Сеизмички инструменти за регистровање одговора тла, темеља и тијела бране на дејство земљотреса састоје се од инструмената постављених на боковима, темељу и тијелу бране.

Члан 64.

Сви инструменти за регистровање одговора тла, темеља и тијела бране на дејство земљотреса треба да буду међусобно повезани.

Члан 65.

Ако постоји опасност од активирања расједа који се налази у непосредној близини бране, за извођење сеизмичког осматрања израђује се посебан пројекат.

Члан 66.

(1) Прије постављања инструмената, морају се одредити тачне локације инструмената, начин њиховог повезивања и напајања енергијом, као и начин инсталисања и одржавања.

(2) Инструменти за регистровање одговора тијела бране не постављају се на тијело бране у нулту тачку било ког од првих пет тонова вибрација.

Члан 67.

Инструменти за регистровање одговора тла, тјемена и тијела бране имају трокомпонентни регистратор временских историја убрзања, сензоре убрзања и сеизмички стартер.

Члан 68.

Постављање инструмената за регистровање одговора тла, темеља и тијела бране на дејства јаких земљотреса обухвата:

- а) припремање и израду темеља за уграђивање сеизмичких инструмената,
- б) довод електричне енергије за напајање инструмената и освјетљење и
- в) обезбјеђење инструмената од могућих механичких оштећења.

Члан 69.

(1) Постављање сеизмичких инструмената изводи се поступком којим се обезбјеђује исправност и оперативност инструмената.

(2) Триаксијални сеизмички инструменти на једном објекту имају исти положај смјерова оса.

(3) Причвршћивањем инструмената обезбјеђује се добијање тачних и поузданих података при оперативном раду сеизмичких инструмената.

Члан 70.

Сеизмолошке станице за праћење индуковане сеизмичности морају бити стално у оперативном стању.

Члан 71.

(1) Поступком одржавања сеизмичких инструмената за регистровање понашања тла, темеља и тијела бране обезбјеђује се да сви инструменти буду увијек у латентно оперативном стању.

(2) Поступак одржавања обухвата поступке техничког одржавања и контроле.

Члан 72.

(1) Поступак техничког одржавања зависи од врсте опреме, а обухвата прикупљања података свих редовних и ванредних контрола, промјену резервних дијелова, прикупљање калибрационих података и података о замјени подлога за регистровање података.

(2) Поступак контроле обухвата све податке неопходне за комплетне провјере функционалности и оперативности сеизмичких инструмената.

Члан 73.

Стручну анализу и експертизу резултата добијених техничким и сеизмичким осматрањем високих брана у складу са овим правилником врши високошколска, односно друга јавна установа која се бави истраживачком или образовном дјелатношћу из подручја пројектовања и грађења објеката која има лиценцу за ревизију техничке документације.

Члан 74.

У случају оштећења објекта који угрожава стабилност самог објекта или његовог дијела, те ако постоји опасност за сусједне објекте или сигурност људи, власник објекта дужан је да предузима хитне мјере за отклањање опасности и означи објекат као опасан до отклањања оштећења.

Члан 75.

Инвеститор, односно корисник објекта за који је издата употребна дозвола обезбјеђује извођење радова на инвестиционом и текућем одржавању објекта, као и редовне, ванредне и специјалистичке прегледе објекта у складу са посебним прописима.

V ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 76.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о вршењу техничког прегледа објеката и издавању одобрења за употребу и осматрању тла и објекта у току грађења и употребе („Службени гласник Републике Српске”, број 46/11).

Члан 77.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 15.03-020-2059/13
Датум: 08.11.2013.године

МИНИСТАР
Сребренка Голић